

Laki

eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä annetun lain (165/1999) nimike, 1 ja 3 §, 2 luvun otsikko, 4 §:n 1 momentti, 5, 7, 9 ja 10 §, 11 §:n 1 momentti, 3 luvun otsikko sekä 12, 13, 15 ja 16 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 ja osaksi 9 § osaksi laissa 687/2006, 3 § osaksi laissa 228/2002, 4 §:n 1 momentti laissa 687/2006, 12 § osaksi laeissa 228/2002 ja 1264/2016 sekä 13 § laissa 1264/2016, seuraavasti:

Laki

eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan unionin eläkejärjestelmän välillä

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan Euroopan talousyhteisön ja Euroopan atomienergiajärjestön virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja näiden yhteisöjen muuta henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen vahvistamisesta annetun asetuksen N:o 31 (ETY) 11 (Euratom), sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja näiden yhteisöjen muuta henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen vahvistamisesta sekä yhteisöjen virkamiehiin tilapäisesti sovellettavien erityisten toimenpiteiden laatimisesta annetussa neuvoston asetuksessa (ETY, Euratom, EHTY) N:o 259/68, jäljempänä *henkilöstöasetus*, liitteen VIII mukaiseen eläkeoikeuden siirtoon Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan unionin eläkejärjestelmän välillä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun siirron kohteena Euroopan unioniin on eläkeoikeus, joka henkilölle on karttunut työ-, virka- tai muusta palvelussuhteesta tai yrittäjätoiminnasta työntekijän eläkelain (395/1961) 8 §:n 4 momentissa, sellaisena kuin se on ollut voimassa työntekijän eläkelain (395/2006) tullessa voimaan, mainittujen lakien, eläkeohjesäännön tai eläkesääntöjen perusteella taikka työntekijän eläkelain perusteella.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun siirron kohteena Suomen työeläkejärjestelmään on eläkeoikeus, joka henkilölle on karttunut palveluksesta Euroopan unionissa henkilöstöasetuksen perusteella.

3 §

Yhdyslaitos

Tämän lain soveltamisalaan kuuluvista tehtävistä huolehtivana yhdyslaitoksena toimii Eläketurvakeskus.

Yhdyslaitoksena Eläketurvakeskuksen tehtävänä on muun ohessa:

1) sopia Euroopan unionin hallinnon kanssa eläkeoikeuden siirron edellyttämistä toimenpiteistä ja huolehtia niistä;

2) antaa toimivaltaisten eläkelaitosten päätösten perusteella yhteenvedo karttuneista eläkeoikeuksista;

3) antaa päätös siirtomäärästä ja sille maksettavasta korosta, sekä toimivaltaisten eläkelaitosten rahoitusosuuksista;

4) periä toimivaltaiselta eläkelaitokselta, joka olisi velvollinen maksamaan eläkkeen, sen osuus Euroopan unionin eläkejärjestelmään siirrettävästä määrästä; sekä

5) seurata, että 3 luvun mukaisesti siirrettävät eläkeoikeudet siirtyvät asianmukaisesti Suomen työeläkejärjestelmään.

Eläketurvakeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada toimivaltaisilta eläkelaitoksilta tiedot, jotka se tarvitsee yhdyslaitostehtäviensä hoitamiseksi, sekä vastaavasti antaa Euroopan unionille tämän lain täytäntöönpanoa varten tarpeelliset tiedot.

2 luku

Eläkeoikeuden siirto Euroopan unioniin

4 §

Oikeus siirtoon ja siirrettävä eläkeoikeus

Henkilöstöasetuksessa tarkoitetulla henkilöllä on mainitun asetuksen ja tämän lain mukaisesti oikeus siirtää Euroopan unionin eläkejärjestelmään 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu eläkeoikeus.

5 §

Siirrettävän eläkeoikeuden määrä

Siirrettävän eläkeoikeuden määrä vastaa 4 §:ssä tarkoitetun eläkeoikeuden pääoma-arvoa. Pääoma-arvo lasketaan niiden perusteiden mukaisesti, jotka asianomainen ministeriö vahvistaa Eläketurvakeskuksen esityksestä.

7 §

Laskelma eläkeoikeudesta

Saatuun Euroopan unionin hallinnolta ilmoituksen eläkeoikeuden siirtohakemuksesta Eläketurvakeskus pyytää toimivaltaisilta eläkelaitoksilta päätökset hakijan 4 §:n mukaisesti määrättyistä eläkeoikeuksista sekä antaa näistä hakijalle yhteenvedon ja ennakkolaskelman siirtomäärästä. Eläketurvakeskus lähettää ennakkolaskelman tiedoksi Euroopan unionin hallinnolle.

9 §

Siirron toteuttaminen

Eläketurvakeskus antaa päätöksen Euroopan unioniin siirrettävästä määrästä, joka sisältää siirtomäärän ja sille 6 §:n mukaisesti laskettavan koron. Päätös annetaan sen jälkeen, kun 7 §:ssä tarkoitetut päätökset ovat tulleet lainvoimaisiksi tai, jos on haettu lainvoimaisen päätöksen poistamista, sen jälkeen kun muutoksenhakuelin on antanut ratkaisunsa poistamista koskevaan hakemukseen.

Eläketurvakeskus antaa lisäksi päätöksen siirtomäärän ja sille maksettavan koron rahoitusosuuksista. Rahoitusosuudet ja niiden suorittaminen määräytyvät 5 §:ssä säädettyjen perusteiden mukaisesti.

Eläketurvakeskus siirtää Euroopan unioniin siirtomäärän korkoineen tässä pykälässä tarkoitettujen päätösten tultua lainvoimaisiksi. Siirtoa varten Eläketurvakeskus perii toimivaltaisilta eläkelaitoksilta siirtomäärän korkoineen.

10 §

Euroopan unionin eläkejärjestelmään tehdyn siirron oikeusvaikutukset

Työ-, virka- tai muun palvelussuhteen tai yrittäjätoiminnan, johon siirretty eläkeoikeus on perustunut, katsotaan 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuja lakeja, eläkeohjesääntöä tai eläkesääntöjä sovellettaessa päättyneen viimeistään siirtomäärän laskentapäivää edeltäneen päivän lopussa. Päätymistä edeltävä aika ei oikeuta eläkkeeseen Suomen työeläkejärjestelmästä enää sen jälkeen, kun eläkeoikeuden siirto Euroopan unionin eläkejärjestelmään on toteutunut.

11 §

Muutoksenhaku ja päätöksen poistaminen

Asianosainen, joka ei tyydy eläkelaitoksen päätökseen tai Eläketurvakeskuksen siirrettävää eläkeoikeutta ja rahoitusosuuksia koskevaan päätökseen, saa hakea siihen muutosta noudattaen, mitä 1 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa laeissa, eläkeohjesäännössä tai eläkesäännöissä säädetään. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa Eläketurvakeskukselle. Jos valituksen kohteena on eläkelaitoksen päätös, valitusajaksi lasketaan siitä päivästä, jona asianosainen on saanut tiedon 7 §:ssä tarkoitetusta yhteenvedosta. Eläketurvakeskuksen on tällöin toimitettava valitus päätöksen antaneen eläkelaitoksen käsiteltäväksi.

3 luku

Eläkeoikeuden siirto Suomen työeläkejärjestelmään

12 §

Eläkeoikeuden siirto Suomen työeläkejärjestelmään

Henkilöllä on oikeus siirtää eläkeoikeus Euroopan unionin eläkejärjestelmästä Suomen työeläkejärjestelmään, jos henkilön palvelus Euroopan unionissa päättyy hänen saamatta mainitun palveluksen perusteella oikeutta vastaiseen eläkkeeseen. Siirron edellytyksenä on, että henkilölle ennen siirtoa karttuneen työntekijän eläkelain 3 §:ssä mainittujen työeläkelakien mukaisen

eläkkeen määrä on suurempi kuin työntekijän eläkelaiissa säädetyn sellaisen eläkkeen vähimmäismäärä, jonka eläkelaitos voi maksaa eläkkeensaajalle kertosuorituksena ilman eläkkeen-saajan suostumusta. Henkilöllä, joka on aiemmin siirtänyt eläkeoikeutensa Suomen työeläkejärjestelmästä Euroopan unionin eläkejärjestelmään, on oikeus palauttaa eläkeoikeutensa Suomen työeläkejärjestelmään.

Euroopan unionista Suomen työeläkejärjestelmään siirrettävä summa on koko Euroopan unionin eläkejärjestelmän mukaan karttunutta eläkeoikeutta vastaava pääoma-arvo.

Suomen työeläkejärjestelmään 1 momentin mukaisesti siirrettävän eläkeoikeuden pääoma-arvona käytetään 2 momentin mukaista määrää. Pääoma-arvosta lasketaan eläkeoikeus 5 §:ssä tarkoitettujen perusteiden mukaisesti. Näistä eläkeoikeuksista huolehtii Keva samalla tavalla kuin valtion palvelukseen perustuvista eläkeoikeuksista. Siirrettävä määrä tuloutetaan valtion eläkerahastolle.

13 §

Suomen työeläkejärjestelmään tehdyn siirron oikeusvaikutukset

Suomen työeläkejärjestelmään siirretyn eläkeoikeuden perusteella henkilöllä on oikeus jul-kisten alojen eläkelain (81/2016) mukaiseen eläkkeeseen siten, että oikeus jäädä vanhuuseläkkeelle määräytyy mainitun lain 10 §:n mukaisesti. Suomen työeläkejärjestelmään siirretyn eläkeoikeuden perusteella myönnettävää eläkettä määrättäessä eläkkeeseen oikeuttavaksi ajaksi ei lueta mainitun lain 83 §:ssä tarkoitettua tulevaa aikaa eikä Suomen työeläkejärjestelmään siirrettyä määrää oteta huomioon 88 §:n mukaisen tulevan ajan ansioissa.

15 §

Sopimus Euroopan unionin hallinnon kanssa

Asianomaisella ministeriöllä on oikeus tehdä Euroopan unionin hallinnon kanssa sopimus, jossa sovitaan siirtoon liittyvistä toimenpiteistä.

16 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1999.

Tässä laissa tarkoitettu sopimus Euroopan unionin hallinnon kanssa voidaan tehdä sen jäl-keen, kun tämä laki on tullut voimaan.

Mitä tässä laissa säädetään eläkeoikeuden siirrosta Euroopan unioniin, sovelletaan henkilöön, joka tämän lain voimaan tullessa työskentelee Euroopan unionin toimielimen palveluksessa, takautuvasti 1 päivästä tammikuuta 1995 lukien.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2022.

Mitä tämän lain 12 §:n 1 momentissa säädetään eläkeoikeuden Suomeen siirtämisen edellytyksenä olevasta eläkekattumasta, sovelletaan niihin eläkeoikeuden siirtoa koskeviin hakemuksiin, jotka tehdään 1 päivänä tammikuuta 2022 tai sen jälkeen. Jos eläkeoikeus on siirretty Euroopan unioniin, tämän lain 12 §:n 1 momentissa edellytettyä kattumaa ei sovelleta.

Helsingissä 5.11.2021

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Sarkkinen